

Sygn. akt I C 151/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kutnie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Wrześciński

Protokolant: st. prot. sąd. Aleksandra Kotlińska

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2017 roku w Kutnie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko K. O.

o zapłatę 1.330,50 złotych

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 151/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 11 czerwca 2014 r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dawniej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie w elektronicznym postępowaniu upominawczym od pozwanej K. O. kwoty 1.330,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego od kwoty 1.000,00 zł od dnia 30 maja 2014 r. do dnia zapłaty, z odsetkami ustawowym od kwoty 135,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu innych kosztów w kwocie 0,54 zł (prowizja e-C.).

/wydruk z akt e-Sądu: pozew – k. 2-4v./

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kutnie.

/wydruk z akt e-Sądu: postanowienie z dnia 2 lipca 2014 r. – k. 5/

Pismem z dnia 14 listopada 2014 r., stosownie do zobowiązania, powód złożył pełnomocnictwo wraz z odpisem oraz dokumenty wykazujące umocowanie pełnomocnika do działania w imieniu powoda, podtrzymując żądania i twierdzenia wskazane w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona wierzytelność wynika z zawartej w dniu 13 lutego 2013 r. pomiędzy pozwaną a poprzednikiem prawnym powoda firmą (...) Spółka z o.o. umowy pożyczki. Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w W. nabył przedmiotową wierzytelność w dniu 21 stycznia 2014 r. w wyniku wniesienia jej przez spółkę (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. aportem w postaci

wierzytelności przysługujących temu wspólnikowi. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabyła przedmiotową wierzytelność na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 14 października 2013 r. od spółki (...) z siedzibą w T., która przedmiotową wierzytelność nabyła na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 17 września 2013 r. od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 29 listopada 2016 r. na mocy uchwały nr 1 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z dnia 20 września 2016 r. doszło do przekształcenia formy prawnej powoda, dotychczas powód prowadził działalność w formie spółki komandytowo-akcyjnej, na skutek przekształcenia powód prowadzi działalność w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Dochodzona pozwem kwota obejmowała: 1.000,00 zł tytułem niespłaconej kwoty pożyczki nr (...) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od 30 maja 2014 do dnia zapłaty, 135,00 zł z tytułu opłat manipulacyjnych za czynności windykacyjne związane z opóźnieniem w spłacie pożyczki naliczonych zgodnie z warunkami ramowej umowy pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 195,50 zł tytułem odsetek umownych w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego za faktyczne opóźnienie w spłacie rat należności głównej naliczonych zgodnie z warunkami ramowej umowy pożyczki za okres od dnia 15.03.2013 r. do dnia 29.05.2014 r.

/pismo powoda z dnia 14 listopada 2014 r. – k. 7, pozew – k. 8-11, pismo powoda z dnia 9 grudnia 2016 r. – k. 61/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 15 stycznia 2015 r. w sprawie I Nc 1554/14 żądanie pozwu zostało uwzględnione w całości. Korespondencja skierowana do pozwanej została zwrócona z adnotacją, że pozwana nie zamieszkuje pod wskazanym adresem.

/nakaz zapłaty z dnia 16 stycznia 2015 r. – k. 39, zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 43/

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2016 r. Sąd uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 stycznia 2015 r., sprawa została wpisana do repertorium C 151/16.

/postanowienie z dnia 12 lutego 2016 r. – k. 50/

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2016 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

/postanowienie z dnia 26 lutego 2016 r. – k. 51/

Po wskazaniu przez powoda aktualnego adresu pozwanej, postanowieniem z dnia 24 października 2016 r. Sąd podjął postępowanie w sprawie.

/postanowienie z dnia 24 października 2016 r. – k. 60/

Pozwana nie stawiała się na rozprawie, nie żądała przeprowadzenia rozprawy pod jej nieobecność i nie złożyła żadnych wyjaśnień.

/zwrotne potwierdzenie doręczenia odpisu pozwu od pozwanej – k. 66, protokół rozprawy z dnia 11 kwietnia 2017 r. – k. 67/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. prowadziła działalność gospodarczą polegającą na udzielaniu pożyczkobiorcom pożyczek po spełnieniu przez pożyczkobiorcę warunków określonych w ramowej umowie pożyczki. Warunkiem zawarcia umowy oraz udzielenia pożyczki było uprzednie utworzenie przez pożyczkobiorcę profilu klienta na stronie internetowej i posiadanie przez pożyczkobiorcę aktywnego profilu klienta. Utworzenie profilu klienta na stronie internetowej było jednocześnie złożeniem wniosku o zawarcie umowy oraz pierwszego wniosku o pożyczkę. Po utworzeniu przez pożyczkobiorcę profilu klienta na stronie internetowej, pożyczkobiorca był zobowiązany do dokonania przelewu ze swojego rachunku bankowego na rachunek bankowy (...) Spółka z o. o. kwoty 0,01 PLN

tytułem opłaty rejestracyjnej. W tytule przelewu kwoty za opłatę rejestracyjną pożyczkobiorca wpisywał tekst zgodny z przesłanym komunikatem, w przypadku braku wpisania w tytule przelewu wskazanego tekstu proces rejestracyjny klienta nie mógł być zakończony. Po utworzeniu profilu klienta na stronie internetowej oraz po uregulowaniu wszelkich należności z tytułu pierwszej pożyczki, klient mógł składać kolejne wnioski o pożyczkę. Po wydaniu pozytywnej decyzji o udzieleniu pożyczki, pożyczkodawca bezzwłocznie, w terminie nie dłuższym niż 7 dni, przekazywał przelewem bankowym kwotę pożyczki na rachunek bankowy pożyczkobiorcy. Za udzielenie pożyczki oraz w przypadku przedłużenia okresu spłaty pożyczki – za jego przedłużenie, pożyczkobiorca zobowiązywał się do zapłaty na rachunek bankowy pożyczkodawcy łącznej kwoty wszystkich opłat i prowizji określonych w umowie lub warunkach pożyczki. Pożyczkobiorca zobowiązywał się do spłaty pożyczki w terminie spłaty pożyczki. Pożyczkobiorca, któremu została udzielona pożyczka miał prawo do przedłużenia okresu spłaty pożyczki, po wcześniejszym zapłaceniu, nie później niż w terminie spłaty pożyczki, prowizji za przedłużenie okresu spłaty pożyczki; spłata kwoty podstawowej pożyczki ulegała przedłużeniu po zapłacie tych należności. W przypadku przedłużenia okresu zwrotu pożyczki, pożyczkobiorca powinien podać następujący w tytule przelewu nr umowy pożyczki i informację o przedłużeniu okresu spłaty pożyczki zgodnie z komunikatem w e-mailu wysłanym do klienta niezwłocznie po zawarciu umowy. W przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki, pożyczkodawca zastrzegał sobie możliwość naliczania odsetek za zwłokę w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Za każdą z podjętych czynności windykacyjnych pożyczkodawca mógł naliczyć opłaty w wysokości wskazanej w Tabeli Opłat. Pożyczkobiorca był obciążany kosztami windykacyjnymi w następującej wysokości: 35,00 zł za przesłanie pierwszego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 15 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki, 45,00 zł za przesłanie drugiego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 30 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki, 55,00 zł za przesłanie trzeciego wezwania do zapłaty drogą pocztową po upływie 45 dni kalendarzowych od upływu terminu spłaty pożyczki.

/dowód: formularz ramowej umowy pożyczki wraz z załącznikami – k. 25-30/

W dniu 13 lutego 2013 r. K. O. przelała w dobro rachunku (...) Spółka z o. o. kwotę 0,01 zł, potwierdzając tym samym rejestrację i wyrażając zgodę na umowę pożyczki (...) nr (...).

/dowód: potwierdzenie przelewu z zaakceptowaniem warunków umowy pożyczki nr (...) – k. 35v./

W dniu 13 lutego 2014 r. system informatyczny prowadzony przez (...) Spółka z o. o. wygenerował warunki umowy pożyczki (...).PL nr (...) dla pożyczkobiorcy K. O., ul. (...), (...)-(…) Ż., na kwotę 1.000,00 zł, prowizja 0,00 zł, (...) 0,00 %, okres trwania pożyczki 30 dni, termin spłaty pożyczki 15 marca 2013 r.

/dowód: warunki umowy pożyczki (...).PL – k. 31/

W dniu 13 lutego 2013 r. (...) Spółka z o. o. dokonała przelewu w dobro rachunku (...) kwoty pożyczki nr (...) w wysokości 1.000,00 zł.

/dowód: potwierdzenie przelewu kwoty pożyczki – k. 35/

W dniu 15 kwietnia 2013 r. sporządzono kierowane do K. O. pismo – wezwanie do zapłaty z uwagi na zaleganie z wykonaniem postanowień umowy pożyczki, naliczono opłatę za wystawienie pierwszego wezwania do zapłaty w kwocie 35,00 zł. Brak potwierdzenia nadania lub doręczenia tego pisma.

/dowód: pierwsze wezwanie do zapłaty – k. 32/

W dniu 15 maja 2013 r. sporządzono kierowane do K. O. pismo – wezwanie do zapłaty z uwagi na zaleganie z wykonaniem postanowień umowy pożyczki, naliczono opłatę za wystawienie kolejnego wezwania do zapłaty w kwocie 45,00 zł. Brak potwierdzenia nadania lub doręczenia tego pisma.

/dowód: drugie wezwanie do zapłaty – k. 33/

W dniu 14 czerwca 2013 r. sporządzono kierowane do K. O. pismo – wezwanie do zapłaty z uwagi na zaleganie z wykonaniem postanowień umowy pożyczki, naliczono opłatę za wystawienie przedsądowego wezwania do zapłaty w kwocie 55,00 zł. Brak potwierdzenia nadania lub doręczenia tego pisma.

/dowód: trzecie wezwanie do zapłaty – k. 34/

W dniu 17 września 2013 r. została zawarta umowa ramowa pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a (...) prywatną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.. Strony zobowiązały się do zawierania w przyszłości kolejnych transakcji kredytowych instrumentów pochodnych – tzw. swapów ryzyka kredytowego.

/dowód: umowa ramowa z dnia 17 września 2013 r. – k. 20-24/

W dniu 14 października 2013 r. została zawarta umowa cesji wierzytelności pomiędzy (...) prywatną Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. a (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., na podstawie której (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabył wierzytelności określone w załączniku A do tej umowy.

/dowód: umowa cesji wierzytelności z dnia 14 października 2013 - k. 19/

W dniu 21 stycznia 2014 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki od firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w W. podjęło uchwałę zaprotokołowaną przez Notariusza w W. w akcie notarialnym za Rep. A Nr 804/2014 wyrażającą zgodę na przeniesienie przez dotychczasowego komplementariusza, to jest spółkę (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ogółu praw i obowiązków na spółkę (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w W. w dniu 21 stycznia 2014 r. podjęło uchwałę zaprotokołowaną przez Notariusza w W. w akcie notarialnym za Rep. A Nr 806/2014 o zmianie firmy spółki na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna. Nadto z protokołu wynika, komplementariusz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniósł do spółki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna tytułem aportu wierzytelności przysługujące komplementariuszowi na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 14 października 2013 r.

/dowód: protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia spółki (...). A Nr (...) – k. 15-15v., protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia spółki (...). A Nr (...) – k. 16-18/

W dniu 29 listopada 2016 r. na mocy uchwały nr 1 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z dnia 20 września 2016 r. doszło do przekształcenia formy prawnej ze spółki komandytowo-akcyjnej na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością działająca pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

/dowód: odpis z Rejestru Przedsiębiorców KRS odnośnie powoda – k. 62-63/

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody.

Wprawdzie powód do pozwu dołączył formularz ramowej umowy pożyczki, która pozwala poczynić ustalenia odnośnie zasad udzielania pożyczek pożyczkobiorcom w ramach prowadzonej przez (...) Spółka z o. o. działalności gospodarczej, jednakże analiza zapisów tej umowy oraz pozostałych dokumentów odnoszących się do wygenerowanych warunków pożyczki nr (...) oraz dokonanego przez pozwaną przelewu kwoty 0,01 zł tytułem opłaty rejestracyjnej, nie dają podstaw do przyjęcia, że strony faktycznie łączyła umowa pożyczki nr (...), w szczególności na warunkach wskazanych w złożonym formularzu ramowej umowy pożyczki. Nie sposób ustalić, czy formularz ten był jedynym stosowanym w danym okresie przez pożyczkodawcę, brak wskazania okresu, w którym był stosowany, brak potwierdzenia, że pozwana zapoznała się z tym konkretnym formularzem ramowej umowy pożyczki.

Należy także zauważyć, że zgodnie ze wskazaniem powoda dopiero po zawarciu umowy ramowej pożyczki nastąpiło uruchomienie środków we wnioskowanej wysokości oraz ich wypłacenie na rachunek bankowy wskazany przez klienta we wniosku o pożyczkę. Powód nie wykazał, że pozwana dopełniła czynności związanych z zakończeniem procesu rejestracyjnego klienta opisanego w warunkach umowy pożyczki, co było warunkiem udzielenia pożyczki. Pomimo wskazania strona powodowa nie przedłożyła wniosku pozwanej o pierwszą pożyczkę. Należy zauważyć, że pozwana w tytule przelewu dokonanego w dobro rachunku (...) Spółka z o. o. zawarła tekst „Potwierdzam rejestrację i zgadzam się na umowę pożyczki (...) nr (...)”, przelew ten nie odnosi się zatem do umowy pożyczki nr (...). Numer ten był wymagany do wpisywania w tytule spłaty pożyczki – w żadnym z dokumentów nie pojawił się natomiast numer pożyczki (...), który wpisała w tytule osoba będąca posiadaczem rachunku bankowego zarejestrowanego na K. O., z którego w dniu 13 lutego 2013 r. został dokonany przelew kwoty 0,01 zł. Należy zauważyć, iż wskazana w pozwie K. O. wyraziła zgodę na zawarcie z powodem umowy pożyczki nr (...) – z tytułu przelewu wykonanego w dniu 13 lutego 2013 r., natomiast w żaden sposób z przedłożonych dokumentów nie wynika, że wyraziła ta osoba zgodę na zawarcie umowy pożyczki (...), której to numer w żaden sposób nie koreluje z umową pożyczki będącej podstawą dochodzonego roszczenia. Należy zauważyć, że samo przekazanie środków nie oznacza zawarcia przez strony umowy na warunkach wskazanych przez powoda.

Strona powodowa nie przedłożyła ani pisemnego, ani jakiegokolwiek innego potwierdzenia umowy przez pozwaną. Skoro w złożonym formularzu umowy brak podpisu pozwanej, jak też brak jej danych osobowych, to tym samym nie sposób uznać takiego formularza za ważne źródło zobowiązania. Zgodnie z wzorcem umowy pożyczkobiorca dokonując rejestracji w systemie i wpłacając 0,01 zł, zobowiązany był wskazać w tytule przelewu komunikat zgodny z dyspozycją zawartą w wiadomości mejl. Tymczasem w tytule przelewu pozwana wskazała inną umowę, aniżeli ta, która stanowi podstawę żądania w niniejszym postępowaniu.

Stanowiąca podstawę żądania umowa kwalifikuje się jako umowa o kredyt konsumencki, umowa ta miała być zawierana przy wykorzystaniu środków porozumiewania na odległość. W takim przypadku obowiązek doręczenia umowy o kredyt konsumencki zostaje spełniony poprzez doręczenie umowy za pośrednictwem internetu np. poprzez przechowywanie oświadczeń wymienianych pomiędzy pożyczkodawcą i konsumentem w systemie i udostępnienie wersji elektronicznej konsumentowi m.in. poprzez możliwość wydruku. Jak każda umowa, tak i umowa zawarta na odległość dla swego istnienia wymaga wymiany zgodnych oświadczeń woli obu stron, co w przypadku umowy pożyczki wymaga oświadczenia biorącego pożyczkę, że zobowiązuje się on zwrócić tę samą ilość pieniędzy lub rzeczy (art. 720 k.c.). Takiego oświadczenia woli pozwanej nie da się wywieść z przedłożonych do akt sprawy dokumentów.

Powód w pozwie wskazał, że w związku z zaakceptowaniem przez pozwaną warunków umowy pożyczki nr (...), pożyczkodawca w dniu 13 lutego 2013 r. przelał na rachunek pozwanej kwotę 1.000,00 zł tytułem zawartej umowy pożyczki. Taka też kwota została wskazana jako kwota pożyczki w ramach żądanej w pozwie kwoty, od tej kwoty powód dokonał też kapitalizacji odsetek umownych za faktyczne opóźnienie w spłacie pożyczki liczonych zgodnie z Ramową Umową P. w wysokości czterokrotności stopy lombardowej od udzielonej pożyczki od dnia wymagalności tj. od dnia 15.03.2013 r. do dnia 29.05.2014 r., powód wskazał, że termin płatności pożyczki został określony na dzień 15.03.2013 r. Tymczasem z warunków umowy pożyczki nr (...) wynika, że okres trwania pożyczki wynosił 30 dni, termin spłaty pożyczki ustalono na dzień 15.03.2013 r., natomiast udzielona pożyczka nie była oprocentowana ((...) 0,00 %).

Twierdzenia powoda pozostają zatem w oczywistej sprzeczności z przedłożonym materiałem dowodowym, nie sposób poczynić jednoznacznych ustaleń odnośnie stosunku zobowiązaniowego, jaki faktycznie łączył strony.

Należy ponadto zauważyć, że powód nie przedstawił dowodu doręczenia pozwanej żadnego z wezwań do zapłaty, a w świetle przedłożonego formularza umowy zawiadomienia o istnieniu opóźnienia w spłacie pożyczki stanowiące wezwania do zapłaty miały być wysyłane przez pożyczkodawcę, opłaty z tego tytułu miały być naliczane za przesłanie wezwania do zapłaty drogą pocztową.

Według twierdzeń powoda pozwana zawierała umowę pożyczki z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., wierzytelność z tej umowy powodowa spółka nabyła w wyniku wniesienia tej wierzytelności przez spółkę (...) Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. aportem, z kolei (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabyła przedmiotową wierzytelność na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 14 października 2013 r. od spółki (...) z siedzibą w T., która przedmiotową wierzytelność nabyła na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 17 września 2013 r. od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Wskazać należy, że powód przedłożył szereg dokumentów wykazujących kolejne przelewy wierzytelności, jednakże dokumenty te nie wykazują w czytelny, należyty i niewątpliwy sposób, że wierzytelność dotycząca K. O. z umowy nr (...) faktycznie przeszła na rzecz powoda. Należy zauważyć, że powód powinien wykazać, że powyższe dokumenty zostały podpisane przez właściwe osoby, umocowane w czasie kiedy dokumenty były podpisywane do reprezentowania spółek – stron transakcji oraz że transakcja ta obejmowała także wierzytelność w stosunku do pozwanej. Na podstawie materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy nie sposób uznać, iż powód sprostał powyższemu obowiązkowi. Nie sposób dokonać ustaleń, że konkretna wierzytelność względem pozwanej była przedmiotem umowy tzw. swapu ryzyka kredytowego z dnia 17 września 2013 r. Z kolei z umowy cesji wierzytelności z dnia 14 października 2013 r. wynika, że przelew dotyczył wierzytelności, które zostały wymienione w Załączniku A. Wśród złożonych przez powoda dowodów brak jest jednak tak zatytułowanego dokumentu. Powód złożył wprawdzie słabo czytelny dokument zawierający wskazanie dotyczące pozwanej, jednakże nie sposób poczynić ustaleń co ten dokument wykazuje. Wobec powyższego należało przyjąć, że powód nie wykazał swojego uprawnienia do dochodzenia roszczeń objętych złożonym pozvem.

Należy zauważyć, że zagadnienie legitymacji czynnej powoda przynależy do prawa materialnego i tym samym podlega badaniu przez sąd niezależnie od treści zarzutów przywołanych w odpowiedzi na pozew, albowiem legitymacja czynna, jak i bierna jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy, badaną przez sąd w chwili orzekania, gdyż jej brak po stronie choćby jednej ze stron postępowania skutkuje oddaleniem powództwa, a o powyższym niewątpliwie winien wiedzieć powód reprezentowany w przedmiotowej sprawie przez fachowego pełnomocnika. Nie budzi zatem wątpliwości, iż na powodzie ciążył obowiązek wykazania faktu nabycia spornej wierzytelności od podmiotu, z którym pozwany zawarł umowę.

Wskazać należy, że na powodzie, jako podmiocie inicjującym postępowanie cywilne, ciążył obowiązek przedstawienia podstawy faktycznej dochodzonych roszczeń (187 § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz dowodów na jej poparcie (art. 232 k.p.c.). W obecnie obowiązującym stanie prawnym to strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Nie jest rolą sądu prowadzenie dochodzenia w celu uzupełnienia bądź wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6 – 7/76).

Zgodnie z art. 232 zd. 1 k.p.c. to na stronach spoczywa ciężar prowadzenia postępowania dowodowego dla stwierdzenia faktów, z których strony te wywodzą skutki prawne. Powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego. Nie ulega wątpliwości, iż to na powodzie spoczywał ciężar wykazania występowania wszystkich przesłanek wykazujących istnienie roszczenia pieniężnego i faktyczny zakres tego roszczenia. Nie ulega wątpliwości, iż pełnomocnik powoda w tym zakresie miał możliwość przytoczenia określonych twierdzeń oraz zgłoszenia stosownych wniosków dowodowych już w pozwie. Oczywistym jest, iż jeżeli strona nie zgłosiła twierdzeń i dowodów w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym, a w sprawie nie występują okoliczności usprawiedliwiające późniejsze ich powołanie, to Sąd obowiązany jest pominąć te twierdzenia i wnioski dowodowe.

Zgodnie z art. 6 § 2 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko. Strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie

spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione (art. 217 § 1-3 k.p.c.).

Nie ulega wątpliwości, iż powód jest podmiotem, który zawodowo trudni się ściąganiem wierzytelności, wskazuje na to chociażby treść przedłożonej przez powoda umowy sprzedaży wierzytelności. Powód korzysta z pomocy fachowych pełnomocników i nie jest ograniczony czasowo w odpowiednim i właściwym przygotowaniu, przy uwzględnieniu regulacji art. 207 § 6 k.p.c., treści pozwu, powód winien więc już w pozwie zgłosić wszelkie twierdzenia i dowody, aby nie spowodować zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Treść powyższego przepisu, mająca na względzie wymuszenie na stronach realizację zasady koncentracji materiału dowodowego, nie wskazuje na możliwość pominięcia dowodów i twierdzeń przez sąd, ale zobowiązuje sąd do ich pominięcia, o ile oczywiście nie zostaną wykazane okoliczności wymienione w art. 207 § 6 k.p.c. wyłączające ową prekluzję, czyli brak winy lub niespowodowania zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Należy zauważyć, że do chwili wydania wyroku powód nie zgłosił dalszych wniosków dowodowych, które mogłyby być przeprowadzone bez zwłoki w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Materiał dowodowy przedłożony przez stronę powodową nie pozwala uznać, iż powód wykazał zasadność roszczenia oraz z czego wywodzi kwoty dochodzone pozwem, jak również fakt nabycia wskazanej wierzytelności.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu mającego istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zasada skonkretyzowana w tym przepisie jest jasna – kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie. Zaprzeczenie okolicznościom dokonane przez stronę przeciwną wywołuje ten skutek, że istotne dla sprawy fakty stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości twierdzeń na innej podstawie. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscpepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, niepubl.). Wobec nie wykazania zgłoszonych twierdzeń, sąd pomija te twierdzenia jako gołosłowne.

Zgodnie z art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (przelew), wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły (art. 510 § 1 k.c.). Przedmiotem przelewu jest wierzytelność, czyli prawo podmiotowe przysługujące wierzycielowi do żądania od dłużnika, aby spełnił świadczenie. Istotne jest to, aby owa wierzytelność istniała, nadto aby cedent miał prawną możliwość nią rozporządzać. Dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie, w tym także zarzut przedawnienia roszczenia (art. 513 § 1 k.c.).

Niewątpliwie powód jako nabywca wierzytelności winien dysponować całością dokumentacji związanej z nabytą wierzytelnością i jako profesjonalista w swej dziedzinie, winien wykazać w postępowaniu sądowym, w jaki sposób i w oparciu o jakie dokumenty określił wysokość dochodzonego roszczenia, jak również fakt wstąpienia w uprawnienia wierzyciela w ramach danego stosunku zobowiązaniowego, a w konsekwencji, że powód posiada własną legitymację czynną do wystąpienia z przedmiotowym żądaniem zapłaty.

W niniejszej sprawie powód nie zdołał wykazać, z czego wynika kwota dochodzona pozwem, że wierzytelność we wskazanych kwotach faktycznie istnieje, a ponadto że powód posiada własną legitymację czynną do wystąpienia z przedmiotowym żądaniem zapłaty.

Występujące sprzeczności pomiędzy twierdzeniami wskazanymi w pozwie a przedłożonymi dokumentami odnośnie pożyczki nr (...), nie pozwalają sądowi skutecznie dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu, stwierdzić, na jakiej podstawie została naliczona dochodzona należność, czy występowała podstawa do naliczania odsetek w umownej wysokości wskazanej przez powoda, czy zachodziły podstawy do naliczenia prowizji we wskazanej wysokości, a tym samym czy roszczenie strony powodowej jest zasadne, czy strony w ogóle łączyła umowa o treści wskazanej przez powoda, a także, czy powód wstąpił w prawa wierzyciela w ramach konkretnego stosunku zobowiązaniowego.

Nie ulega wątpliwości, iż nie wystarczy zgłosić do sądu żądanie zasądzenia odpowiedniej kwoty, ale trzeba to żądanie udowodnić, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Ponadto wskazać należy, iż będąca przedmiotem cesji wierzytelności należność wskazana przez powoda musi być realna i przedstawiać faktyczną wysokość wierzytelności. Z kolei dłużnik ma prawo skutecznie kwestionować zasadność oraz kwotę swego zadłużenia. W przeciwnym wypadku mogłoby dochodzić do różnorodnych nadużyć ze strony działających obecnie różnych podmiotów zajmujących się profesjonalnie skupem wierzytelności. Przerzucenie ciężaru dowodu na dłużnika będącego konsumentem, który nie dysponuje często dowodami wpłat, ani też nie wie, jaka jest dokładnie wysokość jego zadłużenia byłoby niewątpliwie niezasadne i w wielu wypadkach niewykonalne dla dłużnika.

Należy zauważyć, że pozwana jest konsumentem w rozumieniu przepisu art. 22¹ k.c., co zobowiązuje sąd do dokonania oceny przedmiotowego roszczenia również w świetle przepisów o ochronie konsumentów, w tym szczególnie art. 385¹ – 385³ k.c.

W ocenie sądu znaczna część żądania pozwu budzi równie poważne wątpliwości w świetle przepisów o zobowiązaniach umownych i ochronie konsumenta przed niedozwolonymi klauzulami umownymi. Przepis art. 385¹ § 1 k.c. stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta w przepisie kolejnego paragrafu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Z kolei przepis art. 385¹ § 3 k.c. stanowi, że niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Należy zauważyć, że analogiczne opłaty, jak wymienione w umowie, uznane zostały w wielu orzeczeniach Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za klauzule naruszające zbiorowe interesy konsumentów, czyli klauzule niedozwolone. Przykładowo wymienić można orzeczenia wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych UOKiK pod numerami 4090, (...), dotyczące opłat za wezwania do zapłaty, czy wypowiedzenia umowy. W konsekwencji także w niniejszej sprawie opłaty przewidziane w umowie należy uznać w świetle art. 385³ pkt 16-17 k.c. za klauzule niedozwolone. Zdaniem sądu charakter opłat wskazanych w umowie wskazuje, że w istocie opłaty te traktowane są przez pożyczkodawcę jako kara umowna za nieterminową spłatę pożyczki przez pożyczkobiorcę. Opłaty te niewątpliwie pozostają w sprzeczności z regulacją art. 483 § 1 k.c. przewidującego karę umowną na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania świadczenia niepieniężnego. Zawierając wskazane ustalenie odnośnie zgody na obciążenie opłatami wskazanymi w umowy pożyczkodawca narzucił w istocie pożyczkobiorcy karę

umowną za opóźnienie w spłacie pożyczki (świadczenia pieniężnego), przy określeniu bardzo krótkiego terminu spłaty udzielonej pożyczki, od której co do zasady wyrażonej w art. 481 § 1 k.c. mogą przysługiwać odsetki, a nie kara umowna. Naliczenie opłat za przesłanie monitów zawierających wezwanie do zapłaty w związku z nieterminową spłatą pożyczki w wysokości kilkukrotności opłaty za przesyłkę poleconą, przy czym bez wskazania obowiązku przesłania takiego monitu przesyłką poleconą, podczas gdy koszt sporządzenia wezwania i nadania przesyłki może wynieść maksymalnie kilka złotych. Powód wskazał w pozwie, że część dochodzonego roszczenia zawiera opłaty za monity kierowane do strony pozwanej, w ocenie Sądu opłaty te stanowią klauzule niedozwolone, czyli nie są wiążące dla konsumenta (art. 385¹ § 1 k.c.). Ponadto powód nie wykazał, aby w ogóle przesłał wskazane wezwania do zapłaty na adres korespondencyjny pozwanej.

Należy zauważyć, że podobne regulacje zawarte są w Dyrektywie nr 93/13/ EWG, która wprowadza ochronę konsumentów przed nieuczciwymi postanowieniami umownymi. W wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 30 maja 2013 r. C-488/11 przyjęto, że „Art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że nie pozwala on sądowi krajowemu, jeżeli stwierdził on nieuczciwy charakter postanowienia dotyczącego kary umownej w umowie zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, na ograniczenie się, do czego upoważnia go prawo krajowe, do obniżenia przewidzianej przez nie kwoty kary umownej obciążającej tego konsumenta, lecz zobowiązuje go do zwykłego niestosowania rzeczzonego postanowienia wobec konsumenta.” Wprawdzie w niniejszej sprawie wprost nie ma mowy o karze umownej, jednak opłaty windykacyjne stanowią podobne obciążenie, co wymaga analogicznej oceny. W świetle przepisów o ochronie konsumentów wskazane powyżej opłaty za nieterminową spłatę pożyczki przez pożyczkobiorcę, jak również prowizję, należy uznać za nadużycie, bowiem powód nie wykazał, by faktycznie poniósł jakiegokolwiek wydatki z tego tytułu, jak również nie wskazał, czym w istocie jest prowizja ustalona w umowie w wysokości zależnej od czasu trwania umowy, jak również wartości pożyczonego kapitału. Nie ulega wątpliwości, że zastrzeżony w umowie obowiązek poniesienia takich dodatkowych obciążeń, które nie odnoszą się do głównego świadczenia konsumenta, daje pożyczkodawcy dodatkowe nieuzasadnione i nieekwiwalentne świadczenie kosztem konsumenta. Wskazane postanowienia umowne jako nieuzgodnione indywidualnie z konsumentem, naruszają klauzulę dobrych obyczajów, w oparciu o wskazane powyżej przepisy nie wiążą zatem konsumenta.

Zgodnie z przepisem art. 339 k.p.c., o ile zaistnieją po temu przesłanki określone w § 1, sąd może wydać wyrok zaoczny przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie (§ 2). Wprowadzone przez ten przepis swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia jednak powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumpcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, Lex nr 30397, podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142).

Gospodarzem procesu cywilnego jest powód, który kierując do sądu określone żądanie ma obowiązek wykazać jego zasadność, w przypadku wyroku zaocznego wskazując jedynie wszelkie niezbędne okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie. Nie czyniąc tego naraża się na negatywne konsekwencje procesowe.

W przedmiotowej sprawie, strona powodowa nie uczyniła zadość tym obowiązkom, a zatem w konsekwencji, wobec nie przytoczenia twierdzeń uzasadniających istnienie tytułu prawnego strony powodowej do żądania zapłaty, należało oddalić przedmiotowe powództwo w całości jako nieuzasadnione i nieudowodnione.

Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. w zw. z art. 340 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, jeżeli nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo nie składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie, sąd wyda wyrok zaoczny.

Z tych względów w oparciu o przywołane przepisy Sąd wyrokiem zaocznym oddalił przedmiotowe powództwo.